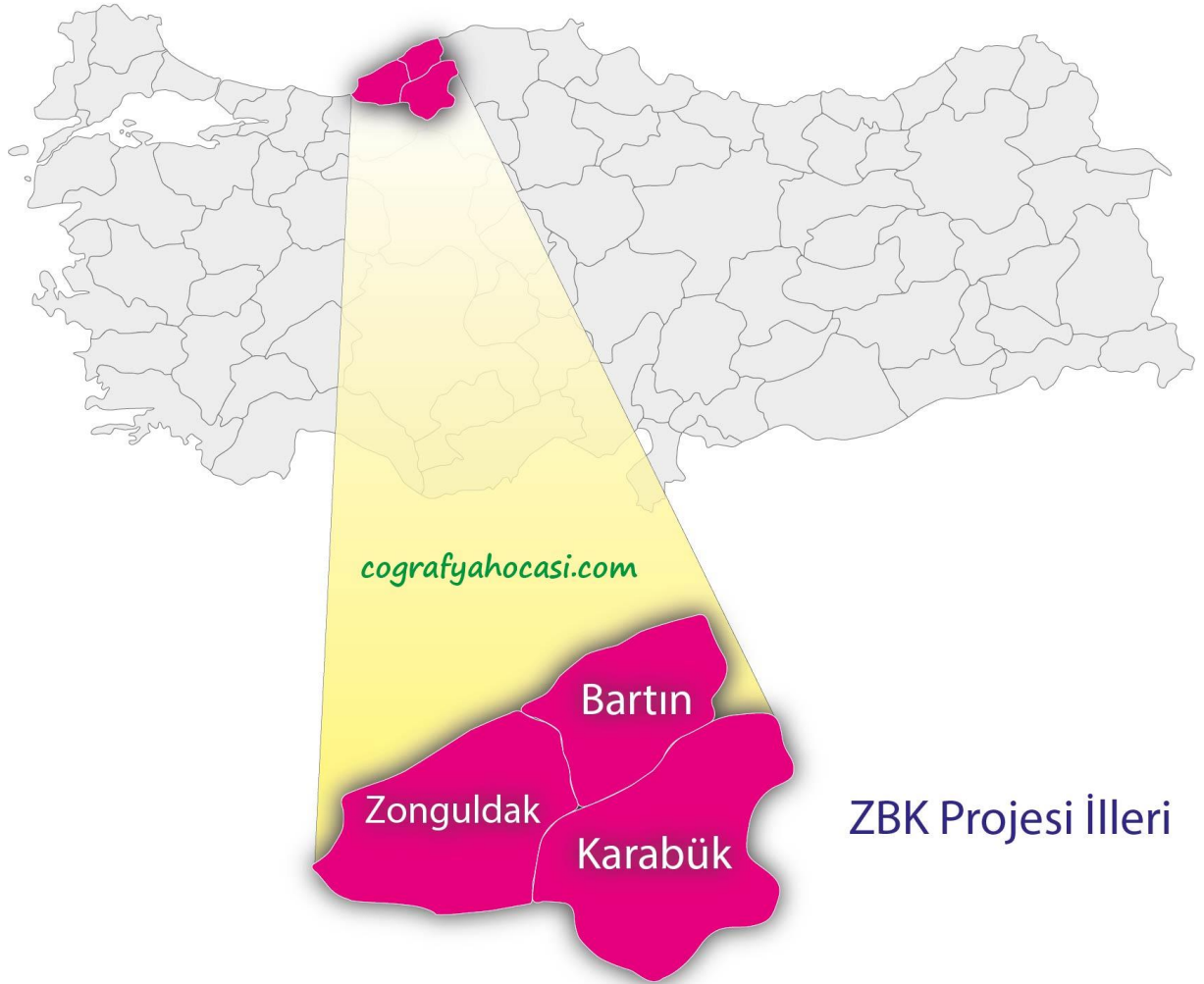

Zonguldak Bartın Karabük Projesi (ZBK)

Ülkemizdeki bölgesel kalkınma projeleri arasında yer alan Zonguldak Bartın Karabük Projesi (ZBK); kömüre ve çeliğe dayalı sanayiye olan bağımlılığı azaltarak yeni iş sahaları oluşturmak için hazırlanan bir projedir. Bilindiği gibi taş kömürünün tamamı bu bölgeden çıkarılmaktadır. Sadece taş kömürü yerine alternatif ekonomik faaliyetlere yönelmek amacıyla proje başlatılmıştır.

Projeyi kapsayan iller, taş kömürü ve yer altı kaynakları bakımından zengindir. Buna bağlı olarak demir-çelik sanayisi gelişmiştir. Bölgenin en büyük ekonomik faaliyeti demir-çelik sanayisi ve madenciliktir. Ancak madencilikte yaşanan sorunlar nedeniyle bu sektörde istihdam oranlarında düşüşler yaşanmaktadır.

Zonguldak Bartın Karabük Projesi (ZBK)

Zonguldak Bartın Karabük Projesi'nin Amaçları

- Bölgede özelleştirilen veya küçülme kararı alan bazı sanayi ve madencilik kuruluşlarındaki değişimlerin sonucunda ortaya çıkacak ekonomik ve sosyal sonuçları belirlemek
- Yeni iş imkânları oluşturularak bölge dışına göçün önüne geçmek
- İmalat sanayi ve hizmetler sektöründe yeni istihdam alanları oluşturmak
- Özel sektörün yeni faaliyetlerinin geliştirilmesini sağlamak ve yatırım alternatiflerini belirlemek
- Bölgenin ağırlıklı ekonomik yapısını teşkil eden tarım ve ormancılık faaliyetlerinde verimliliği artırmak
- Bölge için orta ve uzun dönemli bölgesel gelişme planı hazırlamak
- Gelecek dönemlerde bölgede yapılabilecek yatırım alanlarını tanımlamak

2000 senesinde madenciliğin tüm sektörler içerisindeki payı %49 iken bu oran 2013 senesinde %33'e gerilemiştir. Madencilik sektöründe uzun süredir var olan fakat son yıllarda iyice ortaya çıkan sıkıntının aksine demir-çelik ve buna bağlı yan sanayi ürünleri sektörünün bölge ekonomisi içindeki payı giderek artmaktadır. Son yıllarda daha hızlı gelişim gösteren bu sektör, bölge için büyük bir umut teşkil eder hâle gelmiştir. Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre 2012 yılında bölge ihracatının yaklaşık %70'ini çelik ihracatı oluşturmaktadır.

Baskın olan bu iki sektör haricinde mobilya ve orman ürünleri ile enerji sektörlerinin de bölge ekonomisi içindeki payları artmaya başlamıştır. TÜİK verilerine göre 2010 yılında bölgedeki sektörlerin gayrisafi katma değer içindeki payları içinde tarım sektörünün payı %5,8'dir.

Bölgedeki tarımsal faaliyetlerin az olmasında yer şekillerinin engebeli oluşunun makineli tarımı engellemesi ve tarım alanlarının parçalı bir yapıya sahip olması etkilidir.

Bölgede tarımın dışında kırsal kesimdeki kalkınmayı sağlayacak bir diğer sektör de turizmdir.

Büyük bir bölümünü ormanlık alanların oluşturduğu bölge, doğa turizmine katkı sağlayacak pek çok özelliği bünyesinde bulundurulur. Küre Dağları Millî Parkı ve Yenice ormanları bu alanlara en önemli örnektir. Bölge, doğa turizmi yanında deniz, kültür ve kongre turizmi için de önemli potansiyele sahiptir. UNESCO "Dünya Miras Kenti" kapsamında yer alan Safranbolu ve Amasra, turizm açısından marka olma potansiyeline sahiptir.

Kaynak: MEB Coğrafya 12 Ders Kitabı